

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ НЕОНАТОЛОГІЇ»

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Шифр та назва спеціальності	227 «Терапія та реабілітація» / 0915 «Therapy and rehabilitation»
Назва освітньо-професійної програми	227.1 Фізична терапія
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Кафедра	Кафедра педіатрії, неонатології, дитячих інфекційних хвороб, імунології та алергології
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	вибіркова
Форма навчання	Денна

Викладач

Прізвище, ім'я, по батькові	Шунько Єлизавета Євгеніївна
Посада	Завідувачка кафедри неонатології
Науковий ступінь, вчене звання	Доктор медичних наук, професор
Електронна адреса	dr_shunko@ukr.net
Телефон	067-757-02-17
Посилання на профіль викладача	https://orcid.org/0000-0002-4883-2549
Консультації	Четвер 12.00-13.00

Викладач

Прізвище, ім'я, по батькові	Краснова Юлія Юріївна
-----------------------------	-----------------------

Посада	Доцент кафедри неонатології
Науковий ступінь, вчене звання	Кандидат медичних наук, доцент
Електронна адреса	July.krasnova@gmail.com
Телефон	095-130-94-84
Посилання на профіль викладача	https://orcid.org/0000-0003-2503-5552
Консультації	Вівторок 15.00-16.00

Викладач

Прізвище, ім'я, по батькові	Белова Олена Олександрівна
Посада	Асистент кафедри неонатології
Науковий ступінь, вчене звання	кандидат медичних наук
Електронна адреса	Dr.elena.belova@ukr.net
Телефон	099-299-80-09
Посилання на профіль викладача	https://orcid.org/0000-0002-3534-9590
Консультації	Середа 14.00-15.00

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Основи неонатології» є вибіркоким освітнім компонентом освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація, спеціалізацією 227.01 Фізична терапія, яка має практичний характер.</p> <p>Здоров'я людини, її можливості і потенціал подальшого розвитку напряду залежать від планування та перебігу вагітності, пологів та неонатального періоду. Саме перші хвилини, години і дні життя людини формують здоровий початок життя, а ускладнення в цьому періоді призводять до несприятливих віддалених наслідків. Тому знання основ фізіологічного перебігу, можливих ускладнень, компенсаторних можливостей і ефективного раннього втручання в періоді новонародженості є важливим для осіб, які працюватимуть в галузі Охорони здоров'я, терапії та реабілітації.</p> <p>Також кожен медичний працівник має вміти спілкуватись з батьками щодо догляду за дітьми, переваг грудного вигодовування та за потреби, надати невідкладну допомогу у випадках, які загрожують життю дитини.</p> <p>Засвоєння матеріалу базується на ознайомленні з антенатальним розвитком, спостереженням за вагітною, фізіології раннього неонатального періоду, станів та хвороб, які найчастіше зустрічаються у новонароджених дітей, особливостей</p>
-------------------------------	--

	<p>вигодовування та догляду за хворими та передчасно народженими дітьми.</p> <p>Дисципліна забезпечує розуміння фізіологічних основ та особливостей організму новонародженої дитини, що є важливим для професійної діяльності фізичного терапевта як фахівця, який надає допомогу в складі мультидисциплінарної команди.</p> <p>Зміст дисципліни надає необхідні теоретичні знання і практичну підготовку, поглиблюючи опанування безпосередньо реабілітаційних освітніх компонентів.</p> <p>У межах дисципліни розглядаються основні стани та захворювання періоду новонародженості, особливості догляду і вигодовування в неонатальному періоді, а також індивідуальні потреби і реабілітаційні можливості таких пацієнтів.</p>
Мета дисципліни	<p>Опанувати фізіологічні особливості новонародженої дитини, механізми виникнення та профілактики ускладнень, компенсаторні можливості органів і систем, навчитись визначати небезпечні ознаки та спрямовувати пацієнтів до суміжних фахівців, контролювати ранній розвиток та допомагати коригувати порушення в розвитку дитини.</p> <p>Навчитись забезпечувати догляд та спостереження за новонародженою дитиною, розуміти можливі ускладнення перебігу неонатального періоду, стани та хвороби, специфічні для періоду новонародженості та інші, які можуть виникати в цьому періоді.</p> <p>Розуміти принципи розробки та впровадження комплексу заходів, спрямованих на створення сприятливих умов росту та розвитку здорових і хворих дітей, а також народжених передчасно та таких, що мають вроджені вади розвитку та перинатальну патологію, для полегшення їх стану та забезпечення якості життя, відповідно до особливостей стану пацієнта.</p>
Завдання дисципліни	<p>Засвоєння теоретичних знань, необхідних для організації комфортних умов перебування новонародженої дитини та забезпечення необхідного догляду за нею залежно від її стану та особливих потреб:</p> <ul style="list-style-type: none"> – становлення адаптації після пологів та особливостей перебігу неонатального періоду у передчасно народжених дітей; – фізіології та патології неонатального періоду, догляду та виходжування, забезпечення особливих потреб – запобігання виникненню ускладнень і несприятливих станів, пов'язаних з особливостями новонародженої дитини. – організації грудного вигодовування, лікувального харчування дітей раннього віку; – визначення основних патологічних станів та функціональних порушень у новонароджених та передчасно народжених дітей – основних принципів надання невідкладної допомоги за потреби <p>Засвоєння основних практичних навичок з оцінки стану новонародженої дитини, вмінь визначати й оцінювати фізіологічні потреби та особливості, основні показники життєдіяльності та стани, які потребують негайних чи додаткових утручань.</p> <p>Уміння визначати необхідні утручання та навички фізичної терапії для покращення функціонального стану новонароджених дітей з певними ураженнями та порушеннями життєдіяльності</p> <p>Формування у студентів морально-етичних та деонтологічних навичок при професійному спілкуванні з хворими дітьми та їх батьками.</p> <p>Набуття компетентностей за результатами навчання, формуванню яких сприяє дисципліна.</p>

Пререквізити	«Фізіологія рухової активності та психофізіологічні аспекти кінезіології»
Постреквізити	«Фізична терапія в педіатричній практиці», «Клінічна практика»
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p><u>4. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна</u></p> <p>Навчальна дисципліна «Основи неонатології» дозволяє набути та поглибити здобувачам вищої освіти наступних компетентностей:</p> <p>Інтегральну: Здатність розв'язувати автономно та у мультидисциплінарному контексті складні спеціалізовані задачі та проблеми, пов'язані з порушенням рухових та поєднаних з ними функцій, які забезпечують активність та участь особи; провадити практичну, адміністративну, наукову, інноваційну та освітню діяльність у фізичній терапії.</p> <p>Загальні:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ☐ ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ☐ ЗК 04. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ☐ ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ☐ ЗК 07. Здатність працювати автономно. <p>Спеціальні (фахові) вміння (компетентності)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ СК 01. Здатність професійно мислити, диференціювати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної сфер, визначати обмеження рухових та поєднаних з ними функцій пацієнта за біопсихосоціальною моделлю обмеження життєдіяльності та здоров'я. ☐ СК 02. Здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта, перебіг захворювання і тактику лікування. ☐ СК 03. Здатність безпечно та ефективно обстежувати та оцінювати стан та функціональні особливості новонародженої дитини для прийняття науково-обґрунтованих клінічних рішень. ☐ СК 04. Здатність враховувати потреби пацієнта, прогнозувати результати фізичної терапії, встановлювати пацієнтоорієнтовані довгострокові та короткострокові цілі, формулювати завдання, розробляти, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії. ☐ СК 05. Здатність безпечно та ефективно проводити втручання на основі принципів доказово-інформованої практики, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи, забезпечувати їх відповідність цілям фізичної терапії, особливостям стану та віку дитини. ☐ СК 06. Здатність провадити професійну діяльність у відділеннях для новонароджених та передчасно народжених дітей в медичних закладах, ☐ СК 08. Здатність ефективно здійснювати професійну комунікацію, зокрема вести документацію різних аспектів фізичної терапії згідно вимог чинного законодавства. ☐ СК 13. Здатність обстежувати, складати, пояснювати та реалізовувати програму фізичної терапії осіб з мультисистемними ускладненнями у разі уражень опорно-рухового апарату та нервової системи у немовлят.

	<p>☐ СК 14. Здатність обстежувати, складати, пояснювати та реалізовувати програму фізичної терапії у разі наявності різноманітних захворювань новонароджених та дітей першого року життя.</p>
Результати навчання	<p>Програмні результати навчання, які забезпечує дисципліна:</p> <p>РН 01 Застосовувати біопсихосоціальну модель обмежень життєдіяльності у професійній діяльності, аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта.</p> <p>РН 02 Дотримуватись юридичних та етичних вимог, провадити діяльність з інформованої згоди пацієнта/клієнта.</p> <p>РН 03 Уміти вибирати і аналізувати інформацію про стан пацієнта.</p> <p>РН 05 Проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення потреб, порушень функції, активності та участі.</p> <p>РН 06 Визначати рівень психомоторного та фізичного розвитку дитини, її фізичний стан, виконувати об'єктивне обстеження немовлят, зокрема при складній, прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний валідний інформативний інструментарій.</p> <p>РН 07 Демонструвати здатність до пацієнт-орієнтованої практичної діяльності за узгодженням із батьками дитини, членами мультидисциплінарної команди.</p> <p>РН 08 Ефективно комунікувати з батьками дитини, встановлювати прямий та зворотній зв'язок для створення та підтримки комунікації та покращення результату.</p> <p>РН 09 Прогнозувати результати фізичної терапії немовлят залежно від особливостей стану та віку дитини.</p> <p>РН 10 Визначати наявні ресурси фізичної терапії, встановлювати мету, цілі та завдання втручання.</p> <p>РН 11 Створювати програму фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різного віку, зокрема зі складними патологічними процесами та порушеннями окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану.</p> <p>РН 12 Реалізовувати програму фізичної терапії окремо, або як індивідуального реабілітаційного плану, відповідно до наявних ресурсів.</p> <p>РН 13 Контролювати тривалість та інтенсивність терапевтичних заходів в межах програми фізичної терапії та окремих занять.</p> <p>РН 14 Коректувати перебіг виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів та динаміки стану пацієнта.</p> <p>РН 15 Визначати межі професійної діяльності та їх дотримуватися, провадити практичну діяльність автономно, бути відповідальним за її наслідки перед суспільством та іншим фахівцями.</p> <p>РН 16 Вести документацію різних аспектів фізичної терапії згідно вимог чинного законодавства.</p> <p>РН 22.Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах.</p>
Обсяг дисципліни	<p>Загальний обсяг дисципліни: кредитів ЄКТС 3 (90 годин).</p> <p>Для <i>очної</i> денної форми навчання: аудиторних 36 години (40%), самостійна робота 54 годин (60%)</p>
Форма підсумкового контролю	Диференційний залік
Терміни викладання	Дисципліна викладається у II семестрі

Програма дисципліни

Назви тем

Код теми	Назва теми	Перелік основних питань
1.	Фізіологія вагітності, пологів і періоду новонародженості	
1.1	Планування вагітності. Здоровий початок життя	Фізіологія і патологія вагітності і пологів
1.2	Ранній неонатальний період. Адаптація до позаутробного життя. Перехідні стани.	Перехід дитини до позаутробного життя. Допомога при народженні. Фізіологія періоду адаптації, перехідні стани у новонароджених
1.3	Огляд новонародженої дитини	Лікарський огляд новонародженої дитини
2.	Грудне вигодовування, консультування батьків, профілактика несприятливих станів	
2.1	Організація грудного вигодовування. Альтернативні методи вигодовування	Підготовка, правила і техніка грудного вигодовування. Вигодовування грудним молоком хворих та передчасно народжених дітей.
2.2.	Спілкування з батьками. Консультування і допомога. Догляд за новонародженою дитиною	Особливості дітей в періоді новонародженості. Профілактика порушень нервів, м'язів, кісток. Позиціонування дітей при порушеннях м'язового тону, неврологічних проблемах.
2.3	Безпечне середовище. Запобігання травм, інфекцій, визначення ризиків. Тепловий ланцюжок	Оцінка і попередження ризиків в оточенні дитини. Роль оточення в розвитку і реабілітації, Вакцинація.
3	Основні захворювання і стани, які ускладнюють перебіг неонатального періоду.	
3.1	Порушення кровообігу і серцевої діяльності. Профілактика, невідкладні кроки.	Становлення кровообігу після народження. Персистуючий фетальний кровообіг. Артеріальна гіпо- та гіпертензія. Стани, які потребують утручань. ВВС, шок
3.2	Уроджені вади розвитку.	Які потребують чи не потребують хірургічної корекції. Реабілітація в післяопераційному періоді
3.3	Стани, що потребують дихальної підтримки. ШВЛ	РДС. Вроджена пневмонія. Поліорганна дисфункція, що проявляється з дихальними розладами. Ведення дитини на ШВЛ
3.4	Ураження ЦНС. Діагностика, втручання	Патологія ЦНС: травма, інфекція, метаболічні хвороби. Ведення, терапія, реабілітаційні можливості
3.5	Скринінги новонароджених	Скринінг ВВС, слуху, зору, генетичні скринінги.
3.6	Жовтяниці у новонароджених	Виявлення і допомога дітям з гіпербілірубінемією. Реабілітація дітей після тяжкої жовтяниці
3.7	Стани, які загрожують життю. Неонатальна підтримка життя	Стабілізація і реанімація при народженні. Невідкладна допомога поза пологової зали

3.8	Моніторинг хворої дитини	Контроль параметрів життєдіяльності, аналізів, динаміки дихання, роботи серця, судин, температури...
4	Особливості розвитку передчасно народжених дітей. Супровід і реабілітація дітей з особливими потребами	
4.1	Особливості дітей, що народились передчасно. Профілактичні можливості сучасної медицини	Діти, народжені на 24-36 тижні гестації. Основні проблеми, протезування функцій, профілактика ускладнень, допомога батькам
4.2	Виходжування, позиціонування, догляд, спрямований на розвиток.	Виходжування передчасно народжених дітей, умови для виходжування, позиціонування, догляд, спрямований на розвиток.
4.3	Реабілітаційні можливості для дітей, які потребують додаткових утручань	Сучасні реабілітаційні можливості для виходжування дітей, які потребують додаткових утручань

Самостійна робота здобувача освіти

Самостійна робота є невід'ємним елементом навчального процесу під час вивчення дисципліни «Основи неонатології». Вона спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань і практичних умінь при роботі з новонародженими.

Самостійна робота сприяє формуванню та розвитку у здобувачів здатності самостійно опрацьовувати наданий матеріал, а також самостійно знаходити нові, сучасні підходи і методики щодо реабілітації новонароджених дітей з певною патологією, ефективно комунікувати з батьками/опікунами пацієнтів та впливати на їх оточення для досягнення найкращих результатів терапії.

Самостійна робота може виконуватися здобувачами:

- як форма підготовки до практичних занять із подальшим представленням результатів під час аудиторних занять або без такого захисту;
- як спосіб відпрацювання пропущених занять або підвищення раніше отриманих незадовільних оцінок;
- як індивідуальний засіб підтримки академічної мобільності та реалізації освітніх прав здобувачів з особливими освітніми потребами (інклюзивна освіта).

Види завдань самостійної роботи визначаються викладачем і можуть варіюватися відповідно до цілей навчання, професійних запитів і рівня сформованості компетентностей здобувачів.

Код теми	Зміст самостійної роботи	Обсяг годин
1.1	Планування вагітності. Здоровий початок життя Ознайомитись з відповідними діючими наказами, опанувати матеріал	2
1.2	Ранній неонатальний період. Адаптація до позаутробного життя. Перехідні стани. Опанування теоретичного матеріалу. Спостереження за дітьми і роботою медичних сестер у відділенні.	4

1.3	Огляд новонародженої дитини. Робота з наданим відео- та фото-матеріалом	2
2.2.	Спілкування з батьками. Консультування і допомога. Догляд за новонародженою дитиною. Опанування рекомендованої літератури. Відпрацювати навички доброзичливого спілкування, зворотного зв'язку	6
2.3	Безпечне середовище. Запобігання травм, інфекцій, визначення ризиків. Тепловий ланцюжок. Опрацювання наказу та літератури	2
3.1	Порушення кровообігу і серцевої діяльності. Профілактика, невідкладні кроки. Вивчення матеріалу за темою	4
3.2	Уроджені вади розвитку. Вивчення матеріалу за темою	4
3.3	Стани, що потребують дихальної підтримки. ШВЛ. Вивчення теорії	4
3.4	Ураження ЦНС. Діагностика, втручання. Вивчення матеріалу за темою	4
3.5	Скринінги новонароджених. Вивчення матеріалу за темою	4
3.6	Жовтяниці у новонароджених. Вивчення матеріалу за темою	4
3.7	Стани, які загрожують життю. Неонатальна підтримка життя. Підготовка теоретичної бази, перегляд відеоматеріалу	4
3.8	Моніторинг хворої дитини. Вивчення матеріалу за темою	4
4.1	Особливості дітей, що народились передчасно. Профілактичні можливості сучасної медицини. Вивчення матеріалу за темою	2
4.2	Виходжування, позиціонування, догляд, спрямований на розвиток. Опанування теорії за темою	2
4.3	Реабілітаційні можливості для дітей, які потребують додаткових утручань. Самостійний пошук матеріалу, представлення своїх випадків.	2

Організація навчання

Навчальні технології та форми і засоби навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни «Основи неонатології» застосовуються сучасні освітні технології, що забезпечують поєднання теоретичної підготовки з практично орієнтованим навчанням та формування професійних компетентностей майбутніх фізичних терапевтів.

Навчальні технології

- компетентнісно орієнтоване навчання;
- проблемно-орієнтоване навчання;
- практико-орієнтоване навчання;
- елементи симуляційного навчання;
- кейс-метод (аналіз клінічних ситуацій неонатального періоду);
- інтерактивні технології навчання;
- міждисциплінарний підхід;
- технології самостійної та індивідуальної роботи здобувачів освіти;
- використання інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційних форм навчання (за потреби).

Форми навчання

- лекції (традиційні, мультимедійні, проблемні);
- практичні заняття;
- семінарські заняття;
- робота в малих групах;
- розбір клінічних випадків;
- самостійна робота здобувачів вищої освіти;
- консультації викладача;
- контрольні заходи (поточний та підсумковий контроль).

Засоби навчання

- мультимедійні презентації;
- навчально-методичні матеріали кафедри;
- клінічні протоколи та настанови;
- відеоматеріали (зокрема з питань догляду за новонародженими та передчасно народженими дітьми);
- ситуаційні та тестові завдання;
- симуляційне обладнання та манекени (за наявності);
- електронні освітні ресурси та платформи дистанційного навчання;
- навчальна та наукова література українською та іноземними мовами.

Методи навчання

- наочні методи (демонстрація схем, відеоматеріалів, клінічних прикладів);
- практичні методи (відпрацювання практичних навичок догляду за новонародженими, аналіз клінічних ситуацій);
- проблемне навчання;
- кейс-метод (розбір клінічних випадків неонатального періоду);
- інтерактивні методи (робота в малих групах, обговорення, мозковий штурм);
- симуляційне навчання (за наявності відповідного обладнання);
- самостійна робота здобувачів вищої освіти з навчально-методичними матеріалами;
- індивідуальні навчальні завдання;
- використання інформаційно-комунікаційних технологій та електронних освітніх ресурсів.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

1. Нормативно-правові акти:

1. Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги «Інтегроване ведення хвороб дитячого віку», Наказ МОЗ України № 1945 від 14.09. 2021 р.
2. Наказ МОЗ України від 26.01.2022 року № 170 «Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Фізіологічні пологи».
3. Оцінка тяжкості стану в педіатрії. Клінічна настанова, заснована на доказах /Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України ГС «Українська Академія Педіатричних спеціальностей». Медична мережа «Добробут». ISSN 26637553. Сучасна педіатрія. Україна 7(111), 2020. С. 87–102.
4. Наказ МОЗ №1614 від 03.08.2021 Про організацію профілактики інфекцій та інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я та установах/ закладах надання соціальних послуг/ соціального захисту населення

2. Основна література:

1. Неонатологія: національний підручник: у 2 томах. / за ред. професора Є.Є. Шунько. – К. «Київ», 2015.- Т.1, 2. – с.
2. Базовий догляд за новонародженими в умовах кризи з обмеженими ресурсами / Helping Babies Breathe (HBB) program: <http://www.helpingbabiesbreathe.org/about.html>

3. Додаткова література:

1. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 04 червня 2020 року № 1308 «Порядок надання паліативної допомоги в Україні», зареєстрований Міністерстві юстиції України 1 липня 2020 року за № 609/34892.
2. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 10 серпня 2023 року № 1435 «Про затвердження Порядку інформування майбутніх батьків, батьків, інших законних представників, а також особи, яка досягла 14 років, про діагноз, включно зі спадковими та вродженими патологіями або ризиком їх появи, що можуть призвести до інвалідності або смерті дитини», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25 серпня 2023 року за № 1494/40550.

4. Інформаційні ресурси:

1. Neonatology guidelines, Geneva Foundation for Medical Education and Research
http://www.gfmer.ch/Guidelines/Neonatology/Neonatology_mt.htm

2. Birthlink: www.birthlinkuk.org

5. Інтернет-ресурси

- <https://moz.gov.ua> — Міністерство охорони здоров'я України
- <https://www.who.int> — Всесвітня організація охорони здоров'я
- <https://guidelines.physio> — клінічні рекомендації з фізичної терапії.
- <https://www.world.physio> — World Physiotherapy
- <https://www.who.int/teams/maternal-newborn-child-adolescent-health-and-ageing/newborn-health/essential-newborn-care> — WHO Essential of newborn care:

Загальна схема оцінювання

	Сума балів		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Пояснення
	100 балів	200 балів		залік/екзамен	
	90 - 100	170 – 200	A	зараховано/оцінка	відмінне виконання
	82 - 89	155 – 169	B		вище середнього рівня
	75 - 81	140 – 154	C		загалом хороша робота
	68 - 74	125 – 139	D		непогано
	61 - 67	111 – 124	E		виконання відповідає мінімальним критеріям
	35 - 60	60 – 110	FX	не зараховано	необхідне перескладання
	1 - 34	1 – 59	F		необхідне повторне вивчення дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою		Нарахування	Бали нараховуються наступним чином: Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою (для галузі знань 22 Охорона здоров'я 200-бальною шкалою). Підсумкова оцінка курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано	•	
82-89	B	Добре			
75-81	C				

68-74	D	Задовільно			окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи; оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань здобувачів <i>денної</i> форми навчання складається з рейтингу навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 75 балів, і рейтингу з атестації – 25 балів. Для здобувачів <i>заочної</i> форми навчання відповідно – з рейтингу навчальної роботи – 50 балів, і рейтингу з атестації – 50 балів.
61-67	E				
35-60	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано		
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни			

Політика опанування дисципліни

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- 1) виконувати вимоги освітньої програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
 - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
 - брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, виконувати передбачені курсом вправи та тестові завдання;
 - здійснювати самостійну підготовку до занять згідно до затвердженого плану;
 - відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій інших видів робіт згідно з темою заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;
 - складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з дисципліни;
- 2) дотримуватись академічної доброчесності:
 - самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
 - посилатись на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 - надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із Університету.

